

ฐานข้อมูล
ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนประดู่
ตำบลโนนประดู่ อำเภอเสีดา จังหวัดนครราชสีมา

ฐานข้อมูลศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนประดู่ อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
1	วัดโนนประดู่	3	พระครูอดุลยธรรมสถิตย์	11	-
2	วัดทองกลางใหญ่	2	พระครูสิริปิยธรรม	6	-
3	วัดบ้านเสว	6	พระอธิการคุณ	8	-
4	วัดประสิทธิ์ธาราม	8	พระหมั่น สิริวัฒน์	4	1
5	วัดจิวเก่า	9	หลวงพ่อโกฏิ ติปสีโล	3	-

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
1	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้จักว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
2	ประเพณีแห่พระสงฆ์วัน สงกรานต์และร่วมงาน ประเพณีแห่ช้างบ่อไก่แก้ว เมืองสีดา	ประเพณีแห่พระ เป็นประเพณีประจำปีของของตำบลโนนประดู่ จัดวันที่ 13 เมษายนของทุกปี ร่วมกับ ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆ มากมาย	วันที่ 13- 15 เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.โนนประดู่ ศาสนสถานใน พื้นที่ ฯ

3	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน 6 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชน จะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
4	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา 3 เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษา และประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
5	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะได้บรรลุธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่า เป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

6	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละ ความสุขส่วน พระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้ สำหรับปลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม /โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การ บำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระ ราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธี ถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ 12 สิงหาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
7	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมา ตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อ พระพุทธศาสนาเผยแผร์เข้ามา ในนครศรีธรรมราช เป็นการ แสดงความกตัญญูทเวที่ต่อ บรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วน กุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติ พบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการ ทำขนมต่างๆ มากมาย เช่น ขนมเทียน ซึ่งทางวัดจะได้เก็บ ไว้เป็นเสบียงในช่วงฤดูฝน	วันแรม 1 ค่ำ ถึง แรม 15 เดือนสิบ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

8	วันออกพรรษา	<p>วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียวตลอด 3 เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและฟังธรรม เป็นกรณีพิเศษ</p>	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
9	ประเพณีการทอดกฐิน	<p>การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ 5 รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแ ต่ละปี กำหนด</p> <p>ให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน 1 เดือน หลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ 1 ครั้ง การทอดกฐินนั้น มีหลายประเภท ในพื้นที่ตำบลโนนประดู่ส่วนใหญ่จะเป็นกฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกัน จะมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไปยังผู้อื่นด้วย</p>	แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง กลางเดือน 12	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

10	ประเพณีทำบุญกลางบ้านและ เลี้ยงปู่ตา	ประเพณีเลี้ยงปู่ตา เป็นความ ประเพณีประจำหมู่บ้าน คำว่าผีปู่ตา หมายถึง ผีเจ้าที่เจ้าทาง ที่เชื่อกันว่า เป็นผู้ทำหน้าที่คุ้มครองหมู่บ้านให้อยู่ เย็นเป็นสุข การเลี้ยงปู่ตา คือการ เลี้ยงสังเวยผีเจ้าที่เจ้าทางประจำ หมู่บ้าน ในภาคอีสานตามหมู่บ้าน ต่าง ๆ แต่ละท้องถิ่นเราจะเห็นว่ามี ศาลเจ้าพ่อหรือปู่ตาประจำอยู่นอก หมู่บ้านเสมอ ชาวอีสานถือว่าเป็น ประเพณีจำเป็นที่จะขาดไม่ได้ ถ้าปี ใดไม่ได้ทำพิธีเลี้ยงปู่ตา หากเกิดเหตุ เภทภัยขึ้นแก่ชาวบ้าน มักจะโทษกัน ว่าเป็นเพราะไม่ได้เลี้ยงส่งปู่ตา ด้วย ความเชื่อแบบนี้ ชาวบ้านจึงพากันทำ ประเพณีนี้สืบมาตราบเท่าทุกวันนี้	พฤษภาคม - มิถุนายน	หมู่บ้านในเขต ตำบลโนนประดู่
11	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่ สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่ โบราณ โดยมีความเชื่อหลาย ประการ เช่น แสดงความสำนึก ถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้ อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมา ต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูล ต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะ เคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น 15 ค่ำ) เดือน 12	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง
12	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรม ราชสมภพพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระ ผู้ทรงกอปรด้วยพระวิริยะอุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจ นานัปการ ด้วยพระราชประสงค์ ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่ เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ใต้พระ บรมโพธิสมภารและประเทศชาติ มีความผาสุก และเจริญก้าวหน้า	วันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบคลุม ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

		<p>ยิ่งขึ้น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติ ตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ</p>		
13	วันธรรมสวนะ	<p>“วันธรรมสวนะ ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทย พุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ และ วันขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหารผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา</p>	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
14	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	<p>พิธีกรรมเกี่ยวกับการ แต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยวพาราสี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวนเจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาว มักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติเจ้าสาวจะจูงมือเจ้าบ่าวไปในห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการตรวจสอบสินสอดทองหมั้น เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีสงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธีกราบหมอน เจ้าบ่าวมอบของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีห้องหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียงสาด</p>	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตามความ สะดวก

		เรียงหมอน”		
15	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ 20 ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวช สมัยก่อนต้องบวชกัน 1 พรรษา ปัจจุบันระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น 7 วัน 15 วัน 30 วัน การบวชถือได้ ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำ สอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไป ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีความอดทน อดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลโนนประดู่

ด้านการประกอบอาชีพ (ชนมไทย)

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นางสุพิช นาดิ	ม.1 บ้านดอนม่วง ต.โนนประดู่
3	นางจันทร์เพ็ญ ศรีวิชา	ม.7 บ้านตลาด ต.โนนประดู่
4	นางฉัตร จัดกลาง	ม.5 บ้านหนองสะแก ต.โนนประดู่

ด้านเกษตรกรรม

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายถนอม ใจดี	ม.5 บ้านหนองสะแก ต.โนนประดู่
3	นายถนอม ข่อยนอก	ม.7 บ้านตลาด ต.โนนประดู่
4	นางสำรวม เป็งกลาง	ม. 10 บ้านโนนสะอาด ต.โนนประดู่
5	นายอุดมศักดิ์ เสนนอก	ม.7 บ้านตลาด ต.โนนประดู่
6	นางพวง ประมูลนอก	ม. 8 บ้านหนองอ้ายแหบ ต.โนนประดู่
7	นางสุภาพ ชอบการ	ม. 8 บ้านหนองอ้ายแหบ ต.โนนประดู่
8	นายจักรพรรดิ โตนน้ำขาว	ม. 2 บ้านทองกลางใหญ่ ต.โนนประดู่
9	นางเรศ เสนนอก	ม.7 บ้านตลาด ต.โนนประดู่

ด้านเลี้ยงสัตว์

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายฉลวย ทิศกระโทก	ม.6 บ้านเสว ต.โนนประดู่
3	นายสงวน เสนนอก	ม.6 บ้านเสว ต.โนนประดู่

ด้านกลุ่มอาชีพ ทอพรหมเช็ดเท้า

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นางแจ้ เสนนอก	ม.6 บ้านเสว ต.โนนประดู่
3	นางอารีญา จันอินทร์	ม.7 บ้านตลาด ต.โนนประดู่

ด้านกลุ่มอาชีพ ทอเสื่อกก

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นางสงัด นากุดนอก	ม.6 บ้านเสว ต.โนนประดู่

ด้านสมุนไพร รักษาโรค

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายชม คิดการ	ม.8 บ้านหนองอ้ายแหนบ ต.โนนประดู่

ด้านจักสาน

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายดี สีสั่งข์	ม.3 บ้านโนนประดู่ ต.โนนประดู่
3	นางแสง สุขนอก	ม.3 บ้านโนนประดู่ ต.โนนประดู่
4	นางแป้ว ปุ้ยนอก	ม. 4 บ้านสำโรง ต.โนนประดู่

ด้านฝีมือ พานพุ่มและบายศรี

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นางสมพร บุญจิตร	ม.6 บ้านเสว ต.โนนประดู่
3	นางต๋น ทองตินอก	ม.3 บ้านโนนประดู่ ต.โนนประดู่
4	นางแป้ว ปุ้ยนอก	ม. 4 บ้านสำโรง ต.โนนประดู่

ด้านหมอพรหมณ์ หมอทำขวัญ พิธีทางศาสนา

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายแสวง โตนน้ำขาว	ม.2 บ้านทองกลางใหญ่ ต.โนนประดู่
3	นายอินทร์ รัตนวิชัย	ม.5 บ้านหนองสะแก ต.โนนประดู่
4	นายจอม บุญสร้าง	ม.3 บ้านโนนประดู่ ต.โนนประดู่
5	นายน้อม ช่างสีดา	ม. 4 บ้านสำโรง ต.โนนประดู่